

معاد در قرآن کریم

جلسه ششم

۳ دیماه ۱۳۹۴

ریز موضوعات

سخنرانی

دکتر اسدی گرمارودی

- مروری بر مباحث جلسات گذشته
- قرآن و خبر دادن از وقوع معاد و اشاره به اهمیت مقدمه عقلی
- شیوه قرآن در بیان واقعیت معاد
- نظام الهی و قدرت بر برپایی معاد
- عقل و اذعان بر امکان معاد و عدم توانایی بر اثبات محال بودن آن
- ضرورت، عامل ایجاد و وقوع امر ممکن (نه محال)
- اشاره به قاعده فلسفی «اقل دلیل بر امکان شیء، وقوع آن است»
- قرآن و بیان مواردی از وقوع معاد
- بیان علت نام گذاری سوره بقره و رابطه آن با زنده شدن اموات
- دستور قرآن کریم بر ذبح گاو و دلیل آن (سوره بقره آیات ۶۷ و ۷۲ و ۷۳)

○ **وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُؤًا قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ (۶۷)**

○ جهل در مقابل عقل و علم

○ **وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّارَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ (۷۲)**

○ **فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَىٰ وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (۷۳)**

▪ زنده شدن اموات (کلیه اموات) از آیات الهی برای انسان عاقل

- عقل موهبت الهی در کنار دین و حیا با توجه به روایت علوی

○ **عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ عَنْ عَلِيٍّ ع قَالَ: هَبَطَ جِبْرِيلُ عَلَىٰ آدَمَ ع فَقَالَ يَا آدَمُ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أُخِيرَكَ وَاحِدَةً مِنْ ثَلَاثٍ فَاخْتَرْتُهَا وَدَعَا**

اِثْنَيْنِ فَقَالَ لَهُ آدَمُ يَا جِبْرِيلُ وَمَا الثَّلَاثُ فَقَالَ الْعَقْلُ وَالْحَيَاءُ وَالِدَيْنُ فَقَالَ آدَمُ إِنِّي قَدْ اخْتَرْتُ الْعَقْلَ فَقَالَ جِبْرِيلُ لِلْحَيَاءِ وَ

الِدَيْنِ انصرفا و دعاه فقالا يا جبرئيل انا امرنا ان نكون مع العقل حيث كان قال فسانكما و عرج « الكافي، ج ۱، ص: ۱۱ »

■ علی علیه السلام فرمود: جبرئیل بر آدم (ع) فرود شد و گفت: ای آدم من مأمورم تو را میان سه چیز مخیر سازم تا یکی را بگزینی و دو تا را وانهی، آدم گفت: ای جبرئیل آن سه چیز کدامند؟ گفت: عقل و حیا و دین، آدم گفت: عقل را برگزیدم، جبرئیل به حیا و دین گفت: شما برگزیدید و او را وانهدید، گفتند: ای جبرئیل، ما دستور داریم که همراه عقل باشیم هر جا که باشد، گفت: اختیار با شما است و بالا رفت.

- زنده شدن مردگان به درخواست اولیاء الهی با توجه به آیه ۲۴۳ سوره بقره

○ **أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى**

النَّاسِ وَلَآكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ (۲۴۳)

- وقتی که می گوئیم: «ألم تر كذا وكذا» معنایش این است که: راستی تعجب نمی کنی از اینکه چنین و چنان شد؟

- تجلی فضل الهی بر زنده نمودن مردگان

- داستان عزیز نبی نشانه ای دیگر بر زنده کردن مردگان در قرآن کریم (سوره بقره آیه ۲۵۹)

○ **أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ**

قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانظُرْ إِلَى طُعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانظُرْ إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً

لِلنَّاسِ وَانظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

- سوال حضرت عزیز از سوالات استعجابی است نه استعنائی

- داستان حضرت ابراهیم علیه السلام

○ **وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى قَالَ أَوْ لَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلَىٰ وَ لَآكِنَّ لِيُطْمَئِنَّ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ**

فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

- بررسی مراد ابراهیم (ع) از سؤال از چگونگی زنده کردن مردگان "ارنی کیف تحیی الموتی"

- بررسی تفاوت میان دعا و مناجات

○ ابراهیم خلیل (ع) از خدای تعالی درخواست دیدن زنده نمودن را کرد، نه بیان استدلالی، زیرا انبیاء و مخصوصاً پیغمبری چون ابراهیم (ع) مقامشان بالاتر از آن است که معتقد به قیامت باشند، در حالی که دلیلی بر آن نداشته و از خدا درخواست دلیل کنند، چون اعتقاد به یک امر نظری و استدلالی احتیاج به دلیل دارد، و بدون دلیل، اعتقاد تقلیدی خواهد بود، علاوه بر اینکه ابراهیم سؤال خود را با کلمه "کیف" ادا کرد، که مخصوص سؤال از خصوصیات وجود چیزی است، نه از اصل وجود آن است.

لینک فایل صوتی سخنرانی

http://www.almenhaj.com/media/maad/moz_maad_1394.10.03_006.mp3

لینک متن موضوعات و خلاصه سخنرانی

http://www.almenhaj.com/media/maad/moz_maad_1394.09.05_004.pdf

کانال تلگرامی گروه فرهنگی المنهاج

<https://telegram.me/almenhaj>

Islam.shiea@gmail.com , info@almenhaj.com

<http://www.almenhaj.com>